

RECENZIJA UČBENIKA SVET KNJIŽEVNOSTI 1

Ob posodobitvi učnega načrta slovenščine za gimnazije (2008) je nastalo prenovljeno berilo in hkrati učbenik Svet književnosti 1, avtorja dr. Janka Kosa. V osnovi nadaljuje že preizkušen koncept prejšnjega berila, ki je učitelju in učencu/dijaku privlačen in uporaben, saj uresničuje cilje sodobnega književnega pouka. Prenovljen Svet književnosti 1 sledi razvijanju splošnih kompetenc/zmožnosti pouka slovenščine, za književni pouk so temeljne: zmožnost literarnega branja kot podvrsta sporazumevalne zmožnosti, zmožnost estetskega doživljanja, zmožnost tvorjenja raznovrstnih neumetnostnih besedil ob interpretaciji literarnih besedil in estetska, kulturna ter medkulturna zmožnost.

V berilu se tako kot v posodobljenem načrtu za 1. letnik gimnazij razvrstijo poglavja: Uvod v književnost (pojmi literarne teorije), Antika, Biblija, Srednji vek, Novi vek (zajema renesanso, reformacijo, protireformacijo, barok, klasicizem, razsvetljenstvo, ljudsko slovstvo v 18. stoletju). Začetki poglavij so zasnovani kot učbeniška uvodna pojasnila v književno zgodovino in literarno teorijo obravnavanega obdobja. Učbeniški del je vključen tudi ob posameznih besedilih in pomeni pridobivanje stvarnega znanja ter je izhodišče v branje, razumevanje in razlago besedil. Sledi bralni del, kjer so vključena vsa obvezna literarna besedila učnega načrta pod razdelkom I. Med njimi izbiramo obvezna besedila za obravnavo, tista, ki jih ne izberemo kot obvezna, lahko obravnavamo kot posebna znanja, saj z njimi dodatno razvijamo oz. poglobljamo znanje. Literarna besedila oziroma odlomki so dobro izbrani in reprezentativni, omogočajo uresničevanje ciljev pouka književnosti in različne načine dela z besedilom. Ob vseh literarnih besedilih je komentar, ki služi kot pomagalo pri samostojni interpretaciji, razumevanju in razčlembi besedila. Za komentarji najdemo vprašanja/naloge, ki so podatkovne in esejističnega tipa ter omogočajo samostojno delo učencev, možnost domačega in dodatnega šolskega dela. S pomočjo nalog obnavljamo, razširjamo in utemeljujemo branje, pri tem tvorimo primerjave s primeri in drobci neobveznih besedil.

Med poglavja so vstavljene preglednice in razpredelnice za utrjevanje in sintezo pridobljenih ciljev. Koristen pripomoček za učence/dijake je književni slovarček na koncu knjige, v strokovnost in književno raziskovanje jih usmerjajo še imensko in stvarno kazalo ter viri in pomožna literatura. Posebnost knjige je privlačen in nazoren nebesedni del – slikovno gradivo s posnetki pomembnejših slikarskih in deloma kiparskih del ter zemljevidi. Berilo z učbenikom Svet književnosti 1 sledi sodobnim didaktičnim smernicam književnega pouka, tako učitelje in učence/dijake vodi od dejavnosti pred branjem k branju, po branju usmerja delo v razčlembi, razumevanje vsebin, razlago, (po)ustvarjanje, vrednotenje, primerjanje; s tem razvija gimnazijsko splošno razgledanost in oblikuje kritičnega bralca.

Ormož, 26. marec 2009

Aleksandra Štih, prof.

Gimnazija Ormož